

Motion till riksdagen 2021/22:4345

av **Gulan Avci m.fl. (L)**

med anledning av prop. 2021/22:65 En ytterligare förlängning av anståndstiden för att möjliggöra avbetalning av tillfälliga anstånd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten att förlänga tidigare beviljad anståndstid bör utökas till att gälla som längst ytterligare 24 månader och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett justerat lagförslag, som säkerställer en godtagbar möjlighet till inflytande över avbetalningsplanens utformning för det ansökande företaget och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2021/22:65 En ytterligare förlängning av anståndstiden för att möjliggöra avbetalning av tillfälliga anstånd föreslås att Skatteverket, efter ansökan, ska få förlänga tidigare beviljad anståndstid med ytterligare som längst 15 månader efter att den tidigare maximala anståndstiden har upphört. Förutsättningar för beviljande föreslås vara att särskilda skäl inte talar emot det samt att Skatteverket beviljar en avbetalningsplan för avbetalning under anståndstiden. Vidare föreslås ett beviljat anstånd kunna återkallas helt eller delvis om ett underskott på skattekontot har lämnats till Kronofogdemyndigheten för indrivning.

Spridningen av sjukdomen covid-19 har inneburit stora konsekvenser för hela Sverige – och inte minst för svenska företag. Möjligheten att bevilja anstånd med inbetalning av skatt, som återinfördes i svensk rätt den 30 mars 2020, har visat sig vara ett effektivt likviditetsstöd för företag som drabbats av pandemins följder. Tack vare regleringen har många livskraftiga företag undgått konkurs och kan nu, i takt med att

vaccinationsgraden i samhället ökar, återgå till att bidra till ekonomin med arbetstillfällen och skatteintäkter.

Det är samtidigt tydligt att återgången till normalitet inte kan ske i en handvändning. I oktober i år uppgick det totala antalet anståndsbeslut till ca 214 000, avseende ca 51 900 företag. Det sammanlagda anståndsbeloppet uppgick till ca 55,2 miljarder kronor. En summa som kan ställas i relation till att det sammanlagda anståndsbeloppet uppgick till ca 6,8 miljarder kronor när en motsvarande anståndsmöjlighet fanns från mars 2009 till januari 2011 i samband med finanskrisen.

Liberalerna var pådrivande i att få till stånd den förlängning av anståndstiden som infördes i februari i år. När förlängningen nu snart går ut väntas ett stort antal anstånd upphöra under våren 2022. Mot bakgrund av att det svenska näringslivet alltjämt befinner sig i en extraordinär situation, och sannolikt kommer att göra det även under en överskådlig framtid, talar starka skäl för att möjliggöra för ytterligare förlängning av beviljade anstånd. Liberalerna välkomnar därför att regeringen ännu en gång föreslår en ytterligare förlängning.

Samtidigt finner Liberalerna att regeringen inte lyckas motivera varför möjligheten till förlängning enbart bör uppgå till 15 månader. Tvärtom framstår det för Liberalerna som svärbegripligt att en längre anståndsperiod inte föreslås. Av de företag som har beviljats anstånd är den stora majoriteten – 95 procent – mikroföretag eller små företag, och en stor andel är verksamma i branscher som handel, restaurang och hotell. De företag som typiskt sett påverkas av regleringen är med andra ord företag som i regel har svårare att få tillgång till extern likviditet och därtill är särskilt känsliga för ändringar i smitto- och restriktionslagstiftningen. Ett krav på en förhållandevis snabb återbetalning av anstånden kan för dessa företag innebära att en redan ansträngd ekonomisk situation förvärras. Till detta bör läggas att många företag i berörda branscher redan med nettoresultat på förpandemisk nivå skulle ha svårt att klara en återbetalning under 15 månaders tid, något som även påpekas i remissbehandlingen av lagförslaget.

Liberalerna ser med oro på en utveckling där – konträrt till syftet med regleringen – företag som har klarat sig genom 2020 och 2021 års restriktioner, går under till följd av alltför trubbigt utformade återbetalningskrav. Uppbördsförlusterna skulle vida överstiga de förluster som i propositionen uppskattas uppstå till följd av en förlängning av anståndstiden.

Mot bakgrund av vad som ovan anförs bör möjligheten att förlänga tidigare beviljad anståndstid utökas till att gälla som längst ytterligare 24 månader. Detta bör ges regeringen till känna.

Som förutsättning för att beviljas ytterligare förlängning föreslås i propositionen att Skatteverket samtidigt beviljar en avbetalningsplan, enligt vilken anståndsbeloppet ska vara avbetalt senast den förfallodag som infaller närmast efter det att denna ytterligare förlängningsperiod upphör. Skatteverket ska enligt förslaget i sin egenskap av borgenär för statens fordringar ensidigt besluta om den närmare utformningen av avbetalningsplanen.

Liberalerna välkomnar införandet av ett krav på avbetalningsplan som ett effektivt och ansvarsfullt sätt att värna skattebetalarnas pengar. Samtidigt noterar Liberalerna att propositionen utelämnar närmare beskrivningar av avbetalningsplanen och vilka krav som ställs på denna. Inte heller anges några tydliga kriterier för Skatteverket att förhålla sig till vid utformningen av avbetalningsplanen, än mindre hur myndigheten ska förhålla sig till företagets inlämnade avbetalningsplan. Kombinerat med det faktum att

Skatteverkets beslut om avbetalningsplan föreslås undantas från rätten att överklaga, förefaller den föreslagna regleringen lämna mycket att önska ur rättssäkerhetssynpunkt.

Utformningen av avbetalningsplanen har en avgörande inverkan på företagets ekonomi och möjligheter att betala av anståndsbeloppet. En ensidig rätt för Skatteverket att utforma avbetalningsplanen bör därför såväl av principiella som av praktiska skäl uppvägas med en möjlighet att överklaga beslutet. Vid överklagan skulle krav kunna ställas på säkerhet tills laga kraftvunnen dom finns. Alternativt bör Skatteverkets skyldighet att beakta företagets intressen tydligt regleras i lagtext, för att väga upp för undantaget från rätten att överklaga. Exempelvis kan regleringen utformas så att särskilda skäl krävs för att frågå företagets förslag till utformning av betalningsplanen.

Regeringen bör återkomma med ett justerat lagförslag, som säkerställer en godtagbar möjlighet till inflytande över avbetalningsplanens utformning för det ansökande företaget. Detta bör ges regeringen till känna.

Gulan Avcı (L)

Johan Pehrson (L)

Lina Nordquist (L)

Mats Persson (L)

Maria Nilsson (L)

Christer Nylander (L)

Allan Widman (L)